

Sygn. akt I ACa 1273/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSA Barbara Baran
Protokolant:	st.sekr.sądowy Katarzyna Wilczura

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa K. R.

przeciwko D. a.s. w B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 4 kwietnia 2016 r. sygn. akt IX GC 536/14

uchyla zaskarżony wyrok w części zasądzającej kwotę 18 707,27 zł oraz

w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach i kosztach procesach i przekazuje sprawę w tej części Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran

Sygn. akt I ACa 1273/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od strony pozwanej D. a.s. w B. na rzecz powoda K. R. kwotę 544.450,59 zł z 13% od kwot: 89.931,15 zł od dnia 30 sierpnia 2013 r. do dnia zapłaty, 236.312,52 zł od dnia 30 września 2013 r. do dnia zapłaty, 147.740,22 zł od dnia 31 października 2013 r. do dnia zapłaty, 70.466,70 zł od dnia 30 listopada 2013 r. do dnia zapłaty oraz koszty procesu w kwocie 34.440 zł.

Uzasadnienie powyższego wyroku sąd I instancji ograniczył do wskazania, że strona pozwana wniosła sprzeciw od europejskiego nakazu zapłaty, mocą którego zasądzono na rzecz powoda uznanie przez pozwaną przed wytoczeniem powództwa wynagrodzenie za świadczenie usług transportowych na budowach z odsetkami, że w piśmie przygotowawczym z dnia 14 lipca 2014 r. powód uzupełnił twierdzenia faktyczne przez złożenie sprawozdania ze spełnionych świadczeń, co stanowiło uzasadnienie dla kalkulacji należności ujętych w fakturach, zaś strona pozwana wezwana do wypowiedzenia się na te twierdzenia nie udzieliła odpowiedzi, w następstwie czego, biorąc pod uwagę wcześniejsze uznanie należności przez D. a.s., na podstawie art. 231 k.p.c. twierdzenia K. R. o faktach należało uznać za bezsporne, konsekwencją czego było odstąpienie od prowadzenia dowodów. Następnie sąd I instancji powołał przepisy art. 750, 734 i 735 k.c. jako podstawę zasądzenia należności głównej oraz art. 481 § 1 i 2 k.c. jako podstawę zasądzenia odsetek i art. 98 k.p.c. jako podstawę orzeczenia o kosztach.

Wyrok powyższy w części zasądzającej kwotę 18.707,27 zł oraz w zakresie rozstrzygnięcia o odsetkach i kosztach postępowania zaskarżyła strona pozwana. Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła:

- naruszenie przepisów art. 4 ust. 2 pkt f) i j) Rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego, które miało wpływ na treść orzeczenia;
- naruszenie przepisów § 120 i § 138 ust. 2 oraz § 155 słowackiej ustawy nr 7/2005 o upadłości oraz restrukturyzacji, które miało wpływ na treść orzeczenia;
- nierozpoznanie istoty sprawy poprzez zastosowanie jako podstawy orzeczenia przepisów prawa polskiego, podczas gdy podstawę rozstrzygnięcia powinny stanowić przepisy prawa słowackiego;
- błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że wysokość zobowiązania głównego pozwanego wobec powoda wynosi 544.450,59 zł, podczas gdy przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy sąd ustaliłby, że wysokość zobowiązania głównego wynosi 525.743,32 zł.

W konkluzji strona pozwana domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i odrzucenia powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenia od powoda na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania, ewentualnie oddalenia powództwa w zaskarżonej części i zasądzenia kosztów postępowania, ewentualnie uchylenia wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z obowiązkiem orzeczenia o kosztach postępowania odwoławczego.

Powód wnosił o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Trafnie apelacja zarzuca nierozpoznanie istoty sprawy. O tym, co stanowi istotę sprawy, decyduje jej przedmiot wyznaczony przez żądanie pozwu, fakty przytoczone jako jego podstawa, zarzuty pozwanego służące jego obronie oraz treść przepisów prawa materialnego decydujących o zasadności lub bezzasadności żądania pozwu. W konsekwencji rozpoznanie istoty sprawy musi zawsze polegać na ustaleniu faktów, które z uwagi na treść żądania pozwu i jego podstawę, przy zastosowaniu właściwej normy pranej, decydują o jej rozstrzygnięciu. Z tej też przyczyny przepis art. 328 § 2 k.p.c., stanowiący o wymogach, jakim musi odpowiadać uzasadnienie wyroku, nakazuje wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku. Tymczasem uzasadnienie, sporządzone przez sąd I instancji z rażącym naruszeniem powołanego przepisu, żadnego z koniecznych elementów tym przepisem ustalonych nie zawiera, powodując, że wyrok całkowicie usuwa się spod kontroli instancyjnej. Przede wszystkim z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, co było przedmiotem żądania pozwu i na jakich faktach żądanie to zostało oparte. Nie sposób bowiem za spełnienie tego warunku uznać ogólnikowego wskazania, że chodzi o wynagrodzenie za usługi transportowe. Po drugie sąd I instancji nie ustalił jakichkolwiek faktów. Wprawdzie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku zawarte jest stwierdzenie o uznaniu twierdzeń powoda o faktach za bezsporne, nie wiadomo jednak jakie to twierdzenia i o jakich faktach. W tym kontekście zauważyć trzeba, że podniesiony w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest oczywiście bezzasadny. Błąd taki musiałby polegać na sprzeczności tych

ustaleń z faktami, które powinny zostać ustalone na podstawie zebranego w sprawie materiału. Sprzeczność taka, co oczywiste, nie może wystąpić, gdy całkowicie brak jakichkolwiek ustaleń.

Brak ustaleń faktycznych uniemożliwia zastosowanie przepisów prawa materialnego, gdyż dopiero stwierdzenie, czy fakty odpowiadają hipotezie normy prawnej z tych przepisów wynikającej, daje możliwość zastosowania jej dyspozycji i wydania stosowanego orzeczenia. Sąd I instancji nie wyjaśnia też podstawy prawnej wyroku, odznaczając się do wskazania numerów artykułów kodeksu cywilnego, które jego zdaniem stanowią podstawę orzeczenia. Tymczasem dopiero odniesienie tych przepisów do ustalonych faktów umożliwiłoby wyjaśnienie, dlaczego te właśnie przepisy stanowią podstawę rozstrzygnięcia sprawy.

Apelujący zarzuca, że w sprawie zastosowanie powinny znaleźć przepisy prawa słowackiego. Czy tak jest w istocie nie sposób stwierdzić, gdyż o tym, jaki reżim prawny znajduje zastosowanie, także decydują fakty, które powinny zostać przez sąd I instancji ustalone.

Sąd I instancji odwołuje się do okoliczności, że w sprawie został wydany europejski nakaz zapłaty. Umyka jednak jego uwadze, że przepis art. 505¹⁹ § 1 k.p.c. stanowi, iż wniesienie sprzeciwu od europejskiego nakazu zapłaty powoduje utratę mocy przez ten nakaz i obowiązek rozpoznania sprawy przez sąd we właściwym trybie, a zatem znajdują zastosowanie wszystkie reguły polskiego procesu cywilnego. W świetle treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku jawi się on jako swoista sankcja dla pozwanego za zaniechanie procesowe, jakim było nieustosunkowanie się do twierdzeń powoda zawartych w jego pasmie procesowym, przy czym wyrok ten, jako sankcja tego rodzaju, całkowicie odrywa się od podstawy faktycznej i materialnoprawnej dochodzonego roszczenia. Zaakceptowanie takiego rozstrzygnięcia musiałoby być wyrazem poglądu, że uwzględnienie powództwa nie jest stwierdzeniem zasadności dochodzonego pozwem roszczenia, ale sankcją za zaniedbania procesowe pozwanego. Tego rodzaju konstrukcja prawna nie jest polskiemu prawu procesowemu znana.

Z powyższych przyczyn, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c., wyrok należało w zaskarżonej części uchylić i sprawę przekazać sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego, zgodnie z art. 108 § 2 k.p.c.

SSA Jerzy Bess SSA Andrzej Struzik SSA Barbara Baran